

Európska migračná sieť

Tento newsletter informuje o Európskej migračnej sieti, jej hlavných cieľoch, zámeroch a o jej súčasných ako aj plánovaných aktivitách.

Cieľom Európskej migračnej siete (European Migration Network - EMN) je naplňať informačné potreby inštitúcií Európskeho spoločenstva, ako aj orgánov členských štátov EÚ prostredníctvom poskytovania aktuálnych, objektívnych, spoľahlivých a porovnateľných informácií o migrácii a azyle na účely tvorby politik Európskej únie v týchto oblastiach. Uvedené informácie v širšej perspektíve poskytuje Európska migračná sieť aj verejnosti. Európska komisia, konkrétne Generálne riaditeľstvo pre spravodlivosť, slobodu a bezpečnosť koordinuje činnosť EMN v spolupráci s Národnými kontaktnými bodmi EMN v jednotlivých členských krajinách EÚ.

EMN bola oficiálne zriadená Rozhodnutím Rady 2008/381/ES zo 14. mája 2008, vytvárajúc jej právny základ. Do prijatia Rozhodnutia Rady EMN fungovala od roku 2003 v podobe prípravného projektu a pilotnej akcie za účasti len niektorých členských štátov EÚ.

V Slovenskej republike činnosť Európskej migračnej siete zabezpečuje od decembra 2008 IOM Medzinárodná organizácia pre migráciu ako koordinátor Národného kontaktného bodu v spolupráci s Ministerstvom vnútra SR (Migračný úrad MV SR, Úrad hraničnej a cudzineckej polície MV SR, Sekcia legislatívy a vonkajších vzťahov MV SR), Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR (Sekcia medzinárodných vzťahov) a Štatistickým úradom SR (Sekcia sociálnej štatistiky a demografie).

Aktivity Národného kontaktného bodu EMN v SR

Európska migračná sieť naplňa svoj cieľ prostredníctvom spracovávaní správ, štúdií a odpovedí na ad-hoc otázky. EMN každoročne spracováva výročnú správu o politikách a výročnú správu o štatistikách v oblasti migrácie a azylu a dve až tri štúdie, ktoré sú zaujímavé pre tvorcov politik. Štúdie a správy sú spracovávané všetkými členskými krajinami EÚ na základe spoločných špecifikácií a tvoria podklad pre spracovanie tzv. súhrnných správ a štúdií, ktoré vypracováva Európska komisia.

Od roku 2008 do konca roka 2009 spracoval Národný kontaktný bod EMN v SR nasledovné správy a štúdie:

Výročné správy EMN

- Výročná štatistická správa o azyle a migrácii v Slovenskej republike 2006
- Výročná štatistická správa o azyle a migrácii v Slovenskej republike 2007

Cieľom týchto správ je popísať štatistický vývoj v oblasti migrácie, azylu, migračných tokov, nelegálneho vstupu a návratov v referenčných rokoch 2006 a 2007 v Slovenskej republike a tým uľahčiť porovnávanie a interpretáciu štatistik v oblasti migračných trendov. Správy sa primárne zameriavajú na štatistiky o príslušníkoch tretích krajín, teda nie štátnych príslušníkov členských krajín EÚ. Údaje vychádzajú z dát spracovaných Eurostatom a poskytujú analýzu trendov

v konkrétnych oblastiach ako napríklad: žiadosti o udelenie azylu, rozhodnutia v azylovej procedúre, zahraničné sťahovanie, povolenia na pobyt, (ne)prijímanie migrantov, odopretie vstupu, zaistenie a vyhostenie cudzincov.

Na úrovni EÚ bola z národných správ poskytnutých členskými krajinami spracovaná súhrnná štatistická správa 2006. V súčasnosti Európska komisia pripravuje súhrnnú štatistickú správu za referenčný rok 2007.

Výročná správa o politikách v oblasti migrácie a azylu v Slovenskej republike 2008

Výročná správa o politikách poskytuje prehľad o najdôležitejších udalostiach z hľadiska legislatívnych zmien a zmien politík a prístupov v oblasti migrácie a azylu v roku 2008 v Slovenskej republike. Rovnako poskytuje prehľad o verejných diskusiách v tejto oblasti v danom referenčnom roku. Správa popisuje zmeny na národnej úrovni a dáva ich do kontextu politík a legislatívy EÚ špecificky v oblastiach ako prisťahovalectvo, azyl, maloletí bez sprievodu, pracovná migrácia, zlúčenie rodiny, nelegálna migrácia, obchodovanie s ľuďmi, integrácia migrantov, občianstvo, návraty. Slovenská republika spracovala túto správu v slovenskom a v anglickom jazyku.

Na úrovni EÚ boli doteraz Európskou komisiou spracované na základe poskytnutých národných správ členskými krajinami súhrnné správy za roky 2004 – 2007.

Štúdie EMN

Organizácia azylovej a migračnej politiky v Slovenskej republike

Štúdia prezentuje stručný prehľad organizácie politického, legislatívneho a inštitucionálneho kontextu migrácie a azylu v Slovenskej republike v období od roku 1993 do roku 2008. Popisuje aktivity inštitúcií a organizácií, ktoré sa v rozhodujúcej miere podieľali na riadení migrácie a azylu v SR, a to tak ministerstiev ako aj ďalších štátnych orgánov, medzinárodných i neziskových organizácií poskytujúcich migrantom asistenciu a poradenstvo, ako i výskumných inštitúcií. V štúdii sú stručne popísané hlavné zákony, upravujúce v SR pobyt cudzincov, azyl alebo iné oblasti migrácie. Štúdia sa zameriava v tomto ohľade na občanov tretích krajín, a nie občanov EÚ uplatňujúcich svoje právo na voľný pohyb a mobilitu v rámci Európskej únie. Štúdia je za Slovenskú republiku k dispozícii v slovenskom a v anglickom jazyku.

Európska komisia v súčasnosti pripravuje súhrnnú správu, ktorá bude obsahovať hlavné zistenia v daných oblastiach v členských krajinách EÚ.

Maloletí bez sprievodu v SR – politiky riadiace ich príjem, návraty a integračné opatrenia

Štúdia zachytáva vývoj v oblasti starostlivosti o maloletých bez sprievodu v SR od roku 2002 do júna 2009. Štúdia opisuje inštitucionálny a legislatívny rámec starostlivosti o maloletých bez

sprievodu v SR, ich motiváciu vstupu do krajiny, vstupné procedúry a hraničné kontroly, prijímacie postupy a integračné opatrenia, špecifické pre túto skupinu migrantov, ako i návraty maloletých bez sprievodu do krajín pôvodu. Rovnako popisuje pozitívne skúsenosti z praxe a osvedčené postupy v starostlivosti o maloletých bez sprievodu v SR. Dôležitou súčasťou štúdie sú i detailné štatistiky o počtoch MBS. Štúdia za SR je k dispozícii v slovenskom a v anglickom jazyku.

Na súhrnnej správe Európska komisia momentálne pracuje.

Postupy udeľovania ochranných štatútov neharmonizovaných na úrovni EÚ v Slovenskej republike¹

Cieľom štúdie je popísať a analyzovať právnu úpravu a uplatňovanú prax v Slovenskej republike pri udeľovaní tých ochrán cudzincom, ktoré doposiaľ Európska únia nezahrnula do sekundárnych právnych aktov upravujúcich oblasť migrácie a štáty pri ich udeľovaní stále uplatňujú svoj postup a aplikáciu – tzv. neharmonizované ochranné štatúty. V podmienkach Slovenskej republiky ide v tomto smere o udelenie tolerovaného pobytu a azylu z humanitných dôvodov. Štúdia opisuje hlavné charakteristiky ako aj konania a poskytnuté práva súvisiace s týmito ochrannými štatútmi.

Programy a stratégie v členských krajinách EÚ podporujúce asistované návraty do a reintegráciu v tretích krajinách²

Cieľom štúdie je zvýšiť informovanosť medzi jednotlivými členskými krajinami EÚ a EÚ samotnou o asistovaných návratoch a tým prispieť k rozvoju politík a programov, ktoré uľahčia asistované návraty. Štúdia prispieva k získaniu prehľadu o rôznych postupoch v jednotlivých členských krajinách v tejto oblasti. Rovnako napomôže k širšej spolupráci medzi členskými krajinami a k spoločnému pohľadu na osvedčenú prax a skúsenosti v oblasti asistovaných návratov ako aj všeobecne voči politike asistovaných návratov.

V prípade záujmu o vyššie spomínané správy a štúdie kontaktujte IOM Medzinárodnú organizáciu pre migráciu – koordinátora Národného kontaktného bodu EMN v SR prostredníctvom emailovej adresy ncpslovakia@iom.int.

Ad-hoc otázky

Systém ad-hoc otázok je systémom, na základe ktorého si podľa presne stanovených pravidiel členské štáty EÚ môžu vymieňať rýchle informácie relevantné pri príprave politík, legislatívy alebo rôznych iných strategických alebo informačných dokumentov. V roku 2009 bolo členskými krajinami EÚ poslaných spolu 72 ad-hoc otázok (vrátane šiestich zo SR) na rôzne témy ako napr. bezplatná právna pomoc pre azylantov, jazykové testy pri žiadostiach o povolenia na pobyt/občianstvo, integračné programy pre migrantov, rôzne otázky týkajúce sa štatistik a podobne. SR zaslala odpoveď na všetky zverejnené ad-hoc otázky.

Niektoré kompilácie odpovedí je možné nájsť na webovej stránke EMN <http://emn.sarenet.es> alebo kontaktujte IOM Medzinárodnú organizáciu pre migráciu – koordinátora Národného kontaktného bodu EMN v SR prostredníctvom emailovej adresy ncpslovakia@iom.int.

¹ Štúdia v slovenskom a v anglickom jazyku bude dokončená do konca roka 2009

² Štúdia bude sfinalizovaná v prvom štvrtroku 2010.

Ďalšie aktivity Národného kontaktného bodu EMN v SR

Prekladový slovník migračných a azylových pojmov (Glossary)

EMN v rámci svojich aktivít vypracovala prvú verziu prekladového slovníka migračných a azylových pojmov. Cieľom slovníka je zvýšiť porovnateľnosť medzi jednotlivými členskými štátmi EÚ prostredníctvom používania rovnakých pojmov a definícií. Definície jednotlivých pojmov v slovníku sú primárne založené na legislatíve EÚ ako aj na všeobecne zaužívaných definíciách založených na rôznych dohodách alebo konvenciách. Definície v slovníku sú k dispozícii v anglickom jazyku, jednotlivé pojmy sú preložené do 17 jazykov EÚ, vrátane slovenského jazyka. V slovníku sa nachádza 300 pojmov. Slovník je k dispozícii v elektronickej podobe, tlačенú verziu Európska komisia v súčasnosti pripravuje.

Budovanie sietí a kontaktov Národného kontaktného bodu EMN v SR

Jedným z cieľov EMN je aj budovanie sietí a kontaktov Národného kontaktného bodu s relevantnými partnermi na národnej a európskej úrovni ako aj s ostatnými Národnými kontaktnými bodmi v jednotlivých členských štátoch EÚ.

Národný kontaktný bod EMN v SR zorganizoval dňa 20. októbra 2009 v rámci svojej činnosti stretnutie národnej migračnej siete. Stretnutia sa zúčastnili predstavitelia relevantných orgánov a útvarov štátnej správy ako aj predstavitelia medzinárodných a mimovládnych organizácií, výskumných inštitúcií a univerzít, ktorých sa týka

Stretnutie národnej migračnej siete SR, 20. 10. 2009

problematika migrácie a azylu v SR. Cieľom stretnutia bolo predstaviť zúčastneným Európsku migračnú sieť, jej ciele, činnosť a doterajšie aktivity. Časť stretnutia bola venovaná problematike maloletých bez sprievodu, kde boli prezentované národné štúdie EMN o maloletých bez sprievodu expertmi zo SR, Írska a Rakúska.

Dňa 21. októbra 2009 pripravila IOM Bratislava ako koordinátor Národného kontaktného bodu EMN twinningové stretnutie medzi predstaviteľmi Národného kontaktného bodu SR a partnermi EMN z Írska a Rakúska. Cieľom stretnutia bolo prediskutovať praktické skúsenosti s implementovaním a koordináciou aktivít EMN.

Podujatia organizované inými Národnými kontaktnými bodmi EMN

Zástupcovia Národného kontaktného bodu EMN v SR sa zúčastnili v roku 2009 aj podujatí, ktoré boli organizované inými národnými kontaktnými bodmi EMN:

7. mája 2009 sa uskutočnilo stretnutie národnej migračnej siete Maďarska v Budapešti, na ktorom predstavili členovia maďarskej národnej migračnej siete svoje aktivity a rôzne výskumné projekty na ktorých pracujú.

19. a 20. novembra 2009 sa uskutočnilo stretnutie Národnej migračnej siete Estónska v Talline, zamerané najmä na problematiku maloletých bez sprievodu a asistovaných dobrovoľných návratov. V rámci tohto stretnutia predstavilo IOM Bratislava ako národný kontaktný bod EMN v SR vo svojej prezentácii problematiku asistovaných dobrovoľných návratov v SR.

19. novembra 2009 sa zástupcovia Národného kontaktného bodu EMN v SR zúčastnili medzinárodnej konferencie organizovanej rakúskym národným kontaktným bodom zameranej na problematiku asistovaných dobrovoľných návratov a reintegrácie čečenských migrantov (navrátilcov).

Dňa 20. novembra 2009 sa vo Viedni uskutočnilo twinningové stretnutie s koordinátormi národných kontaktných bodov EMN Rakúska, Litvy a Slovenska, ktorého cieľom bolo vzájomne sa informovať o postupoch pri implementácii ak-

tivít EMN a vymeniť si informácie a osvedčené postupy v tejto oblasti.

Twinningové stretnutie EMN vo Viedni za účasti národných kontaktných bodov Rakúska, Litvy a Slovenska, 20. novembra 2009

Predstavitelia Národného kontaktného bodu EMN v SR sa pravidelne zúčastňujú aj koordinačných stretnutí EMN v Bruseli za účasti národných kontaktných bodov ostatných členských štátov EÚ a predstaviteľov Európskej komisie ako koordinátora aktivít EMN.

čas roku 2009. Súčasťou konferencie budú aj dve panelové diskusie zamerané na verejnú mienku a postoj slovenskej verejnosti k cudzincom ako aj pripravenosť Slovenskej republiky prijímať migrantov. Stretnutie svojim charakterom a obsahom naplní hlavné ciele EMN a zabezpečí medzi kľúčovými aktérmi v oblasti migrácie v Slovenskej republike výmenu informácií, skúseností, diskusiu a v neposlednom rade načrtne aj výhľady v tejto oblasti na rok 2010 v SR.

Plánované štúdie na rok 2010

V súlade so schváleným pracovným programom EMN na rok 2010, Národný kontaktný bod EMN v Slovenskej republike bude v roku 2010 pripravovať nasledujúce štúdie:

- Možnosti riešenia nedostatku pracovnej sily prostredníctvom migrácie v členských štátoch EÚ
- Dočasná a okružná migrácia: empirické dôkazy, súčasná politická prax a možnosti do budúcnosti v členských štátoch EÚ

37. stretnutie národných kontaktných bodov Európskej migračnej siete, 30. októbra 2009

Pripravované podujatia Národného kontaktného bodu EMN v SR

IOM Medzinárodná organizácia pre migráciu ako koordinátor Národného kontaktného bodu EMN v SR organizuje dňa 17. decembra 2009 odbornú konferenciu pri príležitosti Svetového dňa migranta na tému „Migrácia v Slovenskej republike v roku 2009“. Konferencie sa zúčastnia zástupcovia národnej migračnej siete, ako aj ďalší relevantní predstavitelia rôznych subjektov zaoberajúcich sa problematikou migrácie. Počas stretnutia budú prezentované výsledky výskumných projektov spracovaných členmi národnej migračnej siete a ďalšie aktivity, ktoré sa realizovali v SR po-

V tejto súvislosti IOM Medzinárodná organizácia pre migráciu zverejní na svojej webovej stránke (www.emn.sk, www.iom.sk) v priebehu roka 2010 výzvy na hľadanie expertov – spracovateľov vyššie uvedených štúdií.

V roku 2010 sa opäť budú pripravovať výročné správy o politikách a štatistikách v oblasti migrácie a azylu.

European Migration Network
Európska migračná sieť

Kontakt

Národný kontaktný bod Európskej migračnej
siete v Slovenskej republike
IOM Medzinárodná organizácia pre migráciu
Úrad v Slovenskej republike

Grösslingová 4
811 09 Bratislava
Tel.: 02/5262 3335
Fax.: 02/5263 0025
E-mail: ncpslovakia@iom.int
Web: www.emn.sk, www.iom.sk

